

Z energetske varčno gradnjo do velikih prihrankov

V vsaki novogradnji sodobnejša in energijsko učinkovitejša oprema; naložbe se povrnejo v nekaj letih

Tadeja Mesojedec
finance@finance.si

Za energetske varčno gradnjo se pri načrtovanju nakupovalnih centrov vse pogosteje odločajo tudi trgovci. Naložbe se sicer povrnejo šele po nekaj letih, je pa za trajnostni razvoj in energetske varčno gradnjo iz različnih skladov namenjenih kar nekaj sredstev, ki olajšajo breme investitorju.

Trgovci v vsako novo generacijo objektov vgradijo sodobnejšo in energijsko učinkovitejšo opremo in sisteme stavbnih instalacij. Tako je denimo Tušev market v Selnici ob Dravi letos zmagal na nagradnem natečaju za energetske varčne objekte, ki so ga

spomladi razpisali Eko sklad, Celjski sejem in uredništvo časopisne priloge Moj dom. Objekt, ki velja za prvi nizko-energijski trgovski objekt pri nas in je med prvimi ekološko izpopolnjenimi trgovskimi objekti v Evropi, ima svojo sončno elektrarno, inovativne rešitve za zmanjšanje porabe energije pri osvetlitvi objekta, ogrevanje brez uporabe fosilnih goriv in svojo čistilno napravo.

Odpadke ločujejo in reciklirajo

V objektu so izpuste ogljikovega dioksida v ozračje zmanjšali za 56 odstotkov. S solarnimi moduli na ravni strehi proizvajajo elektriko, ki zadostuje za letno porabo 17 gospodinjstev in pokrije 20 odstotkov potreb objekta po električni energiji. Poraba

energije je samo pri razsvetljavi z uporabo LED-tehnologije, svetlobnimi kupolami in drugimi ukrepi manjša za 30 odstotkov. Za ogrevanje ne uporabljajo fosilnih goriv in tako v ozračje ne spuščajo negativnih produktov zgorevanja. Objekt ogrevajo in hladijo s toplotno črpalko površinskega zemeljskega kolektorja. Odpadne vode so speljane v lastno čistilno napravo, komunalne odpadke pa v objektu ločujejo in vračajo v reciklažo oziroma v vnovični proces proizvodnje embalaže. Zrak se primerno obdeluje z zračno toplotno črpalko in rekuperacijo toplote iz odtočnega zraka. Za gradnjo tega objekta so v Tušu porabili tri milijone evrov, nekaj več kot milijon evrov pa so za to pridobili s posojilom iz Eko

sklada. »Trgovina v Selnici ob Dravi je naš model za gradnjo novih trgovin. V Moravčah tako že načrtujemo še bolj izpopolnjen in energetske varčen poslovni objekt. Za energetske varčnost in pasivnost gradnje pa skrbimo tudi pri prenovah že delujočih objektov,« pravijo v Tušu.

Sredstva poiskali v tujini

Mercator center v Ljubljani je bil obnovljen in razširjen s sredstvi iz kohezijskega sklada za demonstracijski projekt SARA (Sustainable Architecture Applied to Replicable Public-Access Buildings), ki je trajal od leta 2004 do leta 2008. Tako so pridobili 30 odstotkov nepovratnih sredstev za sodobne energetske učinkovite tehnologije. Najpomembnejša pridobitev je

sončna elektrarna na strehi trgovskega centra, ki bo letno proizvedla od 6.600 do 7.850 kilovatnih ur električne energije na 51 kvadratnih metrih površine. Ob gradnji so optimizirali dnevno svetlobo (55 svetlobnih cevi, pri čemer je letni prihranek ene 523,4 kilovatne ure), izboljšali toplotno izolacijo, optimizirali steklene površine, uvedli kontrolirano senčenje, izpodrivno prezračevanje s talnim ogrevanjem in hlajenjem, rekuperacijo odpadne vode in vzpostavili centralni nadzorni sistem. Z idejo trgovskega centra je Mercator leta 2004 na dnevih energetikov v Portorožu v okviru energetske učinkovitega projekta prejel tudi priznanje za inovativen pristop k projektiranju novih trgovskih centrov.

Manjša poraba elektrike

Lani je Mercator z izvajanjem okoljskih projektov in z različnimi aktivnostmi specifično rabo električne energije na delujočih objektih zmanjšal za dva odstotka glede na leto 2008. V okviru okoljskih projektov na zgrajenih objektih izvajajo več kot 50 aktivnosti: dodatno izobraževanje zaposlenih, zamenjava razsvetljave v svetlobnih tablah z energetske učinkovito LED-razsvetljavo, namestitev pokrovov in vrat na hladilne vitrine, nadzor nad upravljanjem razsvetljave, ogrevanjem in hlajenjem ter hladilno tehniko, energetske knjigovodstvo in ciljno spremljanje rabe energije, centralno upravljanje večjih trgovskih objektov.

F ŠTEVILKI

523,4

► kilovatne ure na leto je predvideni prihranek električne energije pri razsvetljavi ene svetlobne cevi.

6.600–

7.850

► kilovatnih ur električne energije naj bi letno proizvedla sončna elektrarna na strehi Mercatorjevega centra.